

Liuotinaineet

Altistuminen liuotinaineille voi aiheuttaa ammattitauteja ja muita terveyshaittoja. Tämän tiedotteen tarkoituksena on edistää työolojen terveellisyyttä ja turvallisuutta ja antaa lisätietoa työntekijöiden altistumista vähentävistä toimista.

Altistuminen

Monenlaisia liuotinaineita käytetään ohenteina, raaka-aineina, pesuaineina ja rasvanpoistajina useilla teollisuuden aloilla. Runsasta tai kohtalaista altistumista esiintyy myös mm. rakennusalalla, graafisessa teollisuudessa, metalliteollisuudessa, massa- ja paperiteollisuudessa, lujitemuovien valmistuksessa, moottoripolttoaineiden käsittelyn yhteydessä sekä tutkimuslaboratorioissa.

Terveyshaitat

Lyhytaikainen liuottimille altistuminen voi aiheuttaa ohimeneviä vaikutuksia. Liuottimet kuivattavat ihoa. Liuotinhöyryt voivat ärsyttää hengitysteitä ja vaikut-

taa hermostoon aiheuttaen mm. päänsärkyä ja hualan tunnetta. Äkillinen tapaturmainen altistuminen erittäin suurille liuotinhöyrypitoisuuksille voi johtaa myrkytystilaan tai tajuttomuuteen. Toistuva ja pitkäaikainen altistuminen liuotinaineille voi aiheuttaa pysyviä hermostovauriota, joita kutsutaan liuotinaivosairauksiksi. Pääasiallisesti työperäisestä liuotinainealtistumisesta johtuvat pysyvät hermostovauriot ovat ammattitauteja.

Pitkäaikaisen ja voimakkaan altistumisen seurauksena liuottimet voivat lisäksi vaurioittaa sisäelimiä, maksaa ja munuaisia. Raskausaikana liuotinaineille altistuminen tulee olla mahdollisimman vähäistä, alle 10 % HTP-arvosta (haitalliseksi tunnettu pitoisuus), koska liuottimet voivat vaikuttaa hedelmällisyyteen ja sikiön terveyteen sekä lisätä keskenmenon vaaraa.

Haittojen vähentäminen

Terveyshaittojen torjumiseksi on tärkeää estää liuotinainehuurujen pääsy työntekijöiden hengitysteihin teknisin torjuntakeinoin tai käyttämällä hengityksen-suojainta. Pitkissä työvaiheissa hengityksen-suojaimen tulee olla moottoroitu.

Iho tulee suojata käyttämällä kyseiselle liuottimelle soveltuvia, muovisia tai kumisia kemikaalinsuojakäsineitä. Suojaimista saa tietoa kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteista ja suojainmyyjiltä.

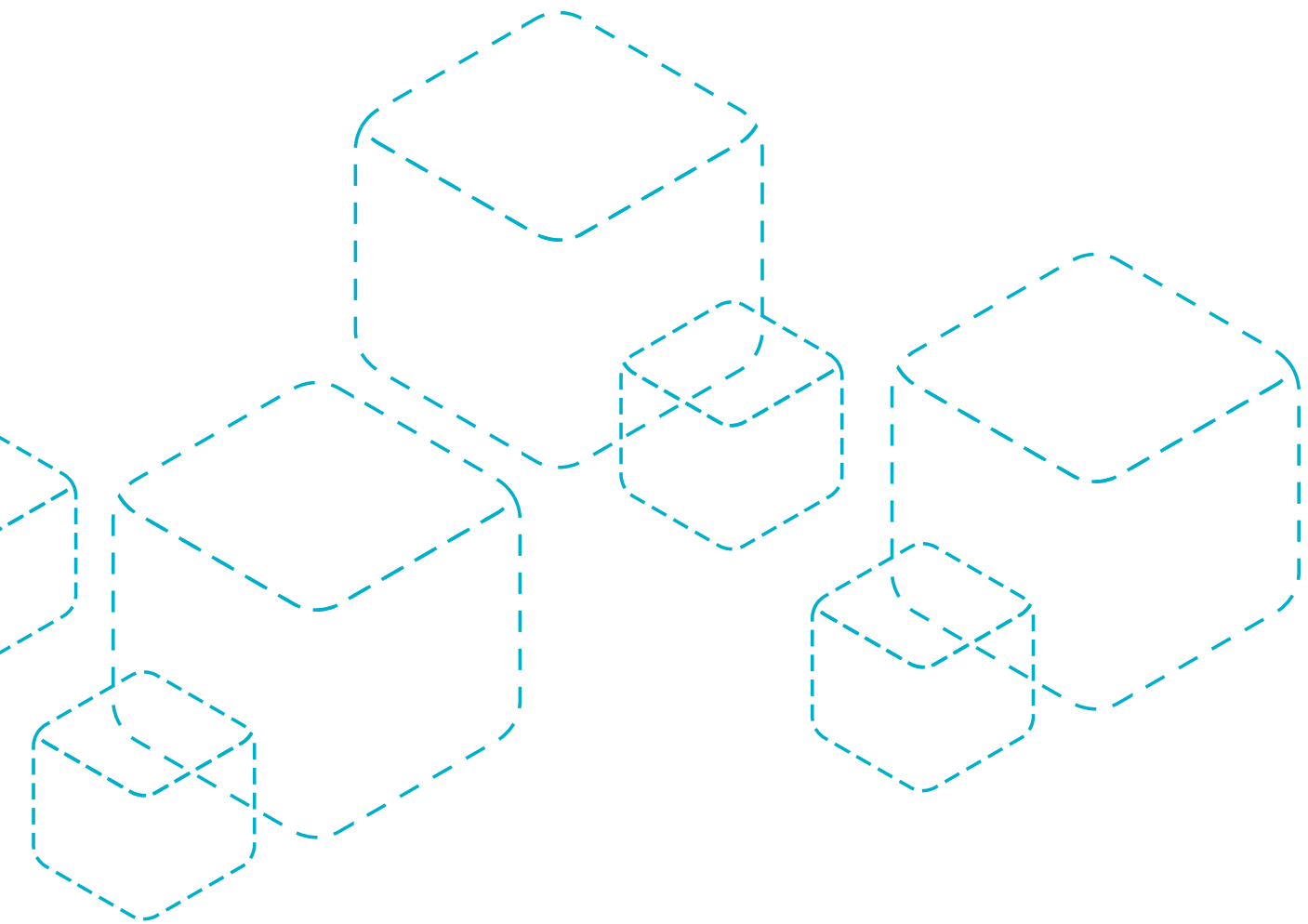
Liuotinaineiden terveyshaitoista ja altistumisen vähentämisestä saatte tarvittaessa lisätietoa Työterveyslaitoksen sivuilta www.ttl.fi/kemikaalit-ja-tyo → Organiset liuottimet

Ohjausta työterveyshuollosta

Suosittellemme tiivistä yhteistyötä työterveyshuoltoon kanssa kaikissa sairastumisiin, oireiluun, suojautumiseen ja työympäristöön liittyvissä asioissa. [Työturvallisuuslain \(738/2002\)](#) mukaan työnantaja on velvollinen tekemään työn vaarojen selvittämisen ja arvioinnin sekä tekemään riittävät toimenpiteet niiden torjumiseksi. Työterveyshuolto toimii asiantuntijana työn terveellisyyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa.

Sen tulee tehdä työpaikkaselvitys, jossa työn terveysvaikutukset arvioidaan.

Työterveyshuollon tulee kiinnittää huomiota altistumisen laatuun ja määrään, suojautumiseen, iho-, hengitystie- ja silmäoireisiin sekä oireilevien henkilöiden seurantaan. Terveystarkastukset tulee tehdä Terveydellisen merkityksen arviointiin perustuen yleensä 1-3 vuoden välein.

Mikäli tarvitsette lisätietoja, työpaikkamittauspalveluita tai apua altistumista ehkäiseviin toimenpiteisiin, voitte ottaa yhteyttä Työterveyslaitoksen asiantuntijoihin.

Tuula Liukkonen
johtava asiantuntija
tuula.liukkonen@ttl.fi
+358 30 474 3208

Mauri Mäkelä
tuotepäällikkö
mauri.makela@ttl.fi
+358 30 474 6031